

ଉପକାରୀ ଉଦ୍ଭିଦ ଓ ପ୍ରାଣୀ

ମିତା ତୁମରି ବୟସର ଝିଅଟିଏ । ତତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼େ । ଦିନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକ, “ଉଦ୍ଭିଦ ଆମର କି କି ଉପକାର କରେ” ଘରୁ ଲେଖି ଆଣିବାକୁ କହିଥାନ୍ତି । ମିତା ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଲା କ’ଣ ଲେଖିବ ? ମା’ କୁ କହିଲା ଉତ୍ତର କହିଦେବାକୁ । ମା’ କହିଲେ- “ମିତା, ତୁ ନିଜେ ଚିନ୍ତା କର । ଟିକିଏ ଭାବିଲେ ତୁ ଉତ୍ତର ଲେଖିପାରିବୁ” । କିଛି ସମୟ ପରେ ମା କହିଲେ- “ଆଜ୍ଞା ମିତା, ଆମ ଘରେ ଖୋଇବା ଓ ବସିବା ପାଇଁ କ’ଣ ସବୁ ଜିନିଷ ଅଛି କହିଲୁ ।”

ମିତା- ଖଟ, ଆଳଶା, ଟେବୁଲ, ଚୌକି, ପିଢା ଇତ୍ୟାଦି ଜିନିଷ ଆମ ଘରେ ଅଛି ।

ମା- ଏଗୁଡ଼ିକ ସବୁ କେଉଁଥିରୁ ତିଆରି ?

ମିତା- କାଠରୁ

ମା- କାଠ କେଉଁଥିରୁ ମିଳେ ?

ମିତା- ଗଛରୁ । କେବଳ କାଠ ନୁହେଁ, ଆମେ ଖାଉଥିବା ପରିବା ଓ ଫଳ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଗଛରୁ ପାଇଥାଉ ।

ମା- କେବଳ ଫଳ ଓ ପରିବା ନୁହେଁ, ଆମ ରୋଷେଇ ଘରେ ଥିବା ଗୁଡ଼ଳ, ଅଗା, ମସଲା, ତେଲ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଗଛରୁ ପାଇଥାଉ । ଏହାଛଡ଼ା ସର୍ବ ହେଲେ ତୋତେ କ’ଣ ମୁଁ ଖାଇବାକୁ ଦିଏ ?

ମିତା- ମୋତେ ସର୍ବ ହେଲେ ତୁମେ ମୋତେ ତୁଳସୀ ପତ୍ର ଓ ମହୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ ।

ମା- ହଁ, ସେହିପରି ଆହୁରି କେତେକ ରୋଗ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଗଛଠାରୁ ଆମେ ଔଷଧ ପାଉ । ତୁ ଯେଉଁ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଛୁ, ତାହା କେଉଁଥିରୁ ତିଆରି ହୋଇଛି ?

ମିତା- ପୋଷାକ, କନାରୁ ତିଆରି ହୁଏ ।

ମା- କନା କେଉଁଥିରୁ ତିଆରି ହୁଏ ଜାଣିଛୁ ?

ମିତା- ନା

ମା- ସୂତାକୁ ନେଇ କନା ହୁଏ । କପାଗଛର ତୁଳାରୁ ସୂତା ତିଆରି ହୋଇଥାଏ ।

ମିତା- ତେବେ ଆମେ ଗଛରୁ ଖାଦ୍ୟ, ପୋଷାକ, ଔଷଧ, କାଠ ଉପକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ପାଉ । ଏବେ ମୁଁ ଭଲରେ “ଉଦ୍ଭିଦ ଆମର କି କି ଉପକାର କରେ” ଲେଖିପାରିବି ।

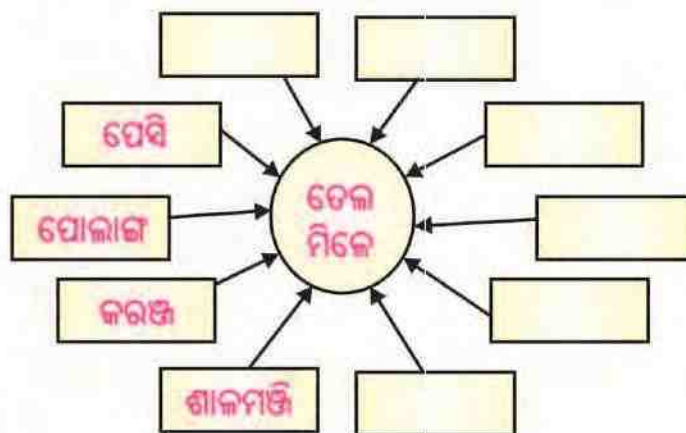
ତୁମେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ ଉଦ୍ଭିଦରୁ ମିଳେ ତଳ ସାରଣୀରେ ସଜାଅ ।

ଖାଦ୍ୟ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଉଦ୍ଭିଦ	ଔଷଧୀୟ ଗୁଣଥିବା ଉଦ୍ଭିଦ	ତେଲ ଦେଉଥିବା ଉଦ୍ଭିଦ	କାଠ ଉପକରଣ ଦେଉଥିବା ଉଦ୍ଭିଦ

ଉଦ୍ଭିଦଠାରୁ ଆମେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର (ଶସ୍ୟ ଜାତୀୟ, ତାଳି ଜାତୀୟ, ଫଳ ଓ ପରିବା ଜାତୀୟ, ମସଲା ଜାତୀୟ) ଖାଦ୍ୟ ପାଇଥାଉ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବାଉଁଶ ଗଛର ଗଜା (କରଡ଼ି), କେତେକ ଗଛର ଫୁଲ (କନ୍ଦା), କେତେକ ଛତୁ (ନାଡ଼ ଛତୁ, ବାଲି ଛତୁ, ପାଳ ଛତୁ) ମଧ୍ୟ ଖାଉ ।

ଶାଳ, ଶାଗୁଆନ, ପିଆଶାଳ, ଶିଶୁ, ଗମ୍ଭୀରୀ, ଆମ୍ବ, ଝକୁଣ୍ଡା, ବାଉଁଶ ଇତ୍ୟାଦି ଗଛମାନଙ୍କର କାଠରୁ ଘର ତିଆରି ଜିନିଷ, ଆସବାବ ପତ୍ର ଓ କୃଷି ଉପକରଣ ତିଆରି କରାଯାଏ ।

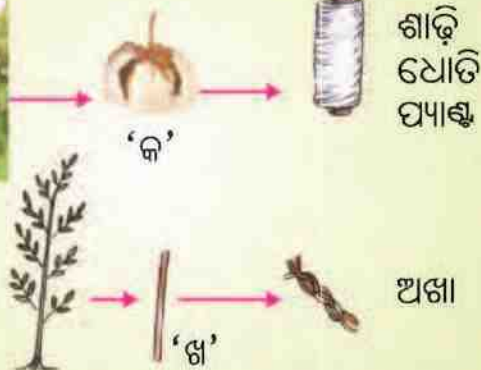
ଯେଉଁ ସବୁ ମଞ୍ଜିରୁ ତେଲ ବାହାର କରାଯାଏ ସେଥିରୁ କେତୋଟିର ନାମ ଲେଖ ।

ତେଲର ବ୍ୟବହାର

- ଖାଇବା ପଦାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ।
- ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ ।
- ବନସ୍ତତି ଘିଅ ତିଆରି ହୁଏ ।
- ଦେହରେ ଲଗାଇ ଥାଉ ।
- ସାବୁନ୍ ତିଆରି ହୁଏ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେଉଁ କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତେଲର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ଲେଖ ।

ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ଲେଖ ।

ଚିତ୍ର (କ)

ଚିତ୍ର (ଖ)

ଉଦ୍ଭିଦଜାତ ପଦାର୍ଥରୁ ଆମେ ବସ୍ତ୍ର ପାଇଥାଉ । କପା ମଞ୍ଜି ସହିତ ତୁଳା ଥାଏ । ସେହି ତୁଳାରୁ ସୂତା ବାହାରେ ଓ ସୂତାରୁ ଲୁଗା ବୁଣାଯାଏ । ନଳିତାରୁ ଝୋଟ, ଝୋଟରୁ ଅଖା, ବ୍ୟାଗ୍ ଇତ୍ୟାଦି ବୁଣାଯାଏ । ସେହିପରି ନଡ଼ିଆ କତାରୁ ଦଉଡ଼ି, ପାଆପୋଛ ଇତ୍ୟାଦି ତିଆରି କରାଯାଏ ।

ଶାଳ ଗଛରୁ ଝୁଣା, ବାବୁଲ ଗଛରୁ ଅଠା, ଖଇର ଗଛରୁ ଖଇର, କେତକି, କିଆ ଓ ଗୋଲାପ ଭଳି ବାସନା ଫୁଲରୁ ଅତର, ବାଉଁଶ ଗଛରୁ କାଗଜ ପାଇଥାଉ ।

ଆଲୋକଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କେବଳ ସବୁଜ ଉଦ୍ଭିଦ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ଓ ଜଳକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ଓ ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ଅମ୍ଳଜାନ ଛାଡ଼େ । ଏହି ଅମ୍ଳଜାନ ଆମେ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟାରେ ବ୍ୟବହାର କରୁ ।

ତୁମେ ଜାଣ କି ?

ଜଙ୍ଗଲକୁ ପୃଥିବୀର ପୁସ୍ତକ କୁହାଯାଏ ।

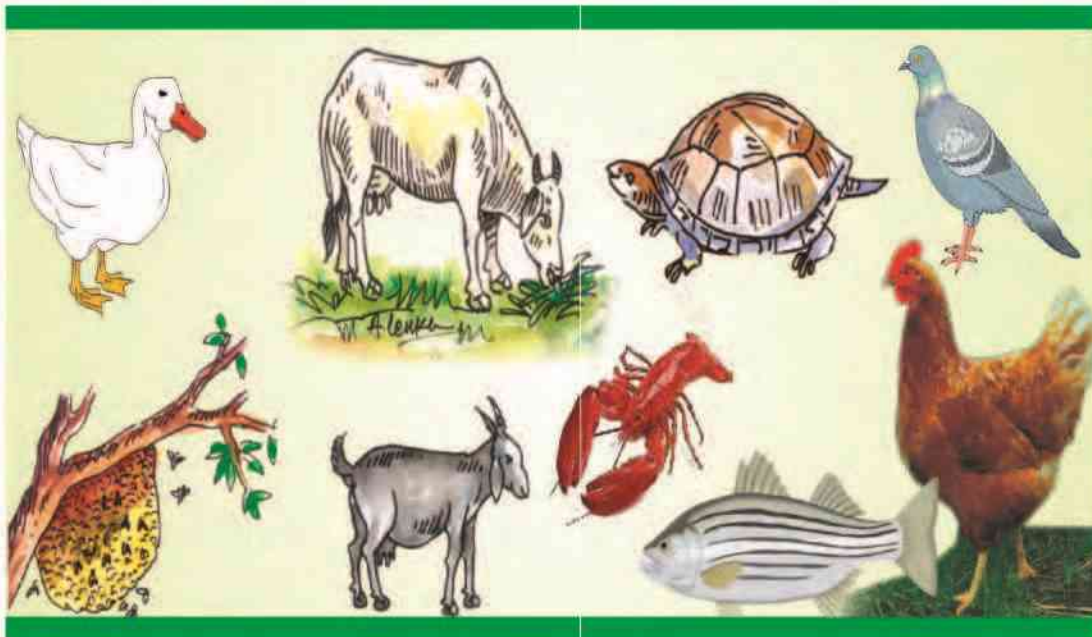
ଉଦ୍ଭିଦ ସଂଖ୍ୟା କମିଗଲେ କ'ଣ ହେବ, ଲେଖ ।

ବର୍ଷା ପାଇଁ ଉଦ୍ଭିଦ ଦରକାର । ପରିବେଶର ସୁରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଭିଦର ସାହାଯ୍ୟ ଏକାଡ ଆବଶ୍ୟକ ।

ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କଠାରୁ ପାଉଥିବା ଉପକାର

ତୁମେ ଦେଖୁଥିବା ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ତାଲିକା କର । କେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ଠାରୁ ଆମେ କ'ଣ କ'ଣ ପାଇ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ନାମ	ଆମେ କ'ଣ କ'ଣ ପାଇଥାଉ ।

ତଳ ସାରଣୀରେ କେତେକ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ନାମ ଓ ତାଙ୍କଠାରୁ ଆମେ କ'ଣ କ'ଣ ପାଉ ଦିଆଯାଇଛି । ସାରଣୀଟିକୁ ଭଲ କରି ଅନୁଧ୍ୟାନ କର ।

ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ନାମ	କ'ଣ କ'ଣ ପାଉ ?
ମହୁମାଛି	ମହୁ
ବଜ୍ରକାପ୍ତା	କାତି- ଏଥିରୁ ମୁଦି ତିଆରି ହୁଏ । ଏଥିରେ ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ଅଛି
ସାପ	ବିଷ- ଏଥିରୁ ଔଷଧ ତିଆରି ହୁଏ
ଏଣ୍ଡିପୋକ	କୋଷରୁ ଟପର- ଏଥିରୁ ଲୁଗା ତିଆରି ହୁଏ
ଶାମୁକା	ମୁକ୍ତା- ଏଥିରୁ ଗହଣା ତିଆରି ହୁଏ
ଛେଳି, ମେଷା	ମାଂସ
ମଇଁଷି, ଗାଈ	ଦୁଗ୍ଧ

ଏଥିରୁ ଆମେ ଜାଣିଲେ, କେତେକ ପ୍ରାଣୀଙ୍କଠାରୁ ଆମେ ଖାଦ୍ୟ (ମାଂସ, ଅଣ୍ଡା, ଦୁଗ୍ଧ) ପାଉ । ତାହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେତେକ ବ୍ୟବହାରିକ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କଠାରୁ ମିଳିଥାଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଦେଖିବା ପ୍ରାଣୀମାନେ ଆମକୁ କେଉଁ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ? ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ନାମ ସହିତ ସେମାନେ କେଉଁ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ତଳ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ନାମ	କେଉଁ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ?

କେତେକ ପ୍ରାଣୀ ଯଥା- ବଳଦ, ମଇଁଷି, ଗଧ, ଘୋଡ଼ା ଓ ଓଟ ଜିନିଷପତ୍ର ବୋହିବା କାମରେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ବଳଦ ଓ ମଇଁଷି ହଳ କରନ୍ତି, ଖତ ବୁହନ୍ତି, ବେଙ୍ଗଳା ପକାନ୍ତି ଓ ମଇ ଦିଅନ୍ତି । କେତେକ ମୃତ ପଶୁଙ୍କର ହାଡ଼କୁ ଗୁଣ୍ଡ କରି ଜମିରେ ସାର ରୂପେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । କୁକୁର ଆମକୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗାଇଥାଏ ।

କାଢ଼, ଶାଗୁଣା ଓ ବିଲୁଆ ପରିବେଶକୁ ପରିଷ୍କାର ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ବେଙ୍ଗ,ମାଛ ଓ ପକ୍ଷୀମାନେ ପୋକଜେଙ୍କ ଖାଇଯାଆନ୍ତି । ଜିଆ ମାଟିକୁ ତଳ ଉପର କରି ହାଲୁକା କରିଦିଏ । ପ୍ରଜାପତି, ଭଅଁର ଓ ମହୁମାଛିମାନେ ପରାଗ ସଙ୍ଗମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଫୁଲରୁ ଫଳ ହୁଏ । **ତେଣୁ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା କରିବା ଆମର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।**

ଅଭ୍ୟାସ

୧. 'କ' ସ୍ତମ୍ଭରେ ଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭରେ ଥିବା କେଉଁ ଗଛରୁ ମିଳିଥାଏ ତାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

'କ' ସ୍ତମ୍ଭ	'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭ
ଝୁଣା	କପା
ତୁଳା	ବାଉଁଶ
ଅଠା	ନଳିତା
ଝୋଟ	ଶାଳ
ଅତର	ମହୁଲ
ଚିନି	ରବର
କାଗଜ	ଗୋଲାପ
	ଆଖୁ

୨. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ଯେପରି :	ଶାଳଗଛ	→	ଝୁଣା	→	ଧୂପ
	କିଆ ଓ ଗୋଲାପ	→	ଫୁଲ	→	<input type="text"/>
	ନଳିତା	→	ସୁତୁଲି	→	<input type="text"/>
	କପାଗଛ	→	ତୁଳା	→	<input type="text"/>
	ନଡ଼ିଆଗଛ	→	ନଡ଼ିଆକତା	→	<input type="text"/>

୩. ଗଛ ଆମର କି କି ଉପକାର କରେ ଲେଖ ।

୪. ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାହିଁକି ?

୫. କାରଣ ଦର୍ଶାଅ -

(କ) ଉଦ୍ଭିଦ ନ ରହିଲେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଅଜୀବଜୀବମାନଙ୍କ ପରିମାଣ ବଢ଼ିଯିବ ।

(ଖ) ଶାଗୁଣା, ଚିଳ, କାଉ, ବିଲୁଆ ଇତ୍ୟାଦି ଲୋପ ପାଇଲେ ପରିବେଶ ଦୂଷିତ ହେବ ।

୬. (କ) ଉଦ୍ଭିଦଠାରୁ ମିଳୁଥିବା କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷ ତୁମ ଘରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି, ତାଲିକା କର ।

(ଖ) ପ୍ରାଣୀଜଠାରୁ ମିଳୁଥିବା କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷ ତୁମ ଘରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି, ତାଲିକା କର ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

- ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଗଛମାନଙ୍କର ତାଲିକା କର । କେଉଁ ଗଛର କି କି ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ଅଛି, ତାହା ପରସ୍ପର ବୁଝି ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ଗଛର ନାମ	ଗଛର କେଉଁ ଅଂଶ କେଉଁ ରୋଗ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ

